

Татарстан Республикасы Спас муниципаль районның
Чәчәклө авыл жирлеге Советы

КАРАР

13.07.2021ел.

№ 37

Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы
Чәчәклө авыл жирлегендә халық алдында тыңлаулар
(җәмәгать тыңлаулары) үткәрү тәртибе турындагы
нигезләмәне раслау хакында

Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Чәчәклө авыл жирлеге халкы
катнашында жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча муниципаль хокукый актлар
проектлары буенча уңай шартларга кешенең хокукларын үтәү, жирле әһәмияттәге
мәсьәләләр буенча фикер алышу максатыннан, "Россия Федерациясендә жирле
үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрендәге 131-
ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы,
Татарстан Республикасы Спас муниципаль районның "Чәчәклө авыл жирлеге"
муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә, Татарстан Республикасы Спас муниципаль
районның Чәчәклө авыл жирлеге Советы

КАРАР ИТТЕ:

1. Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Чәчәклө авыл жирлегендә халық
алдында тыңлауларны (җәмәгать фикер алышуларын) оештыру һәм үткәрү тәртибе
турындагы нигезләмәне күшымта нигезендә расларга.
2. Чәчәклө авыл жирлеге муниципаль берәмлегендә халық алдында тыңлаулар
турындагы нигезләмәне раслау хакында 2006 елның 23 нач июнендәге 5-28 номерлы
карап үз көчен югалткан дип танырга.
3. Әлеге карап рәсми басылып чыккан вакыттан үз көченә керә.
4. Татарстан Республикасының рәсми хокукый мәғълүмат порталында бастырып
чыгару һәм Спас муниципаль районның spasskiy.tatarstan.ru рәсми сайтында
урнаштыру юлы белән халыкка житкерү турында әлеге каарны бастырып чыгару.
5. Әлеге каарның үтәлешен тикшереп торуны жәмәгать тәртибен тәзекләндерү, тәзү,
аларның хокукларын яклау һәм саклау буенча дайими комиссиягә йөкләргә.

ТР Спас муниципаль районы
Чәчәклө авыл жирлеге башлыгы:

Р.Р.Фәисханов

Чөчәклө авыл жирлегене
Советының 2021 елның 37 номерлы қаарына
кушымта

Татарстан Республикасы Спас муниципаль районның Чөчәклө авыл жирлегендә гавами тыңлауларны (жәмәгать фикер алышуларын) оештыру һәм уздыру тәртибе турында нигезләмә

Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Чөчәклө авыл жирлегендә (алга таба - Нигезләмә) гавами тыңлауларны (жәмәгать фикер алышуларын) оештыру һәм уздыру тәртибе турында әлеге Нигезләмә Россия Федерациясе Конституциясе, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, "Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон һәм Татарстан Республикасы Спас муниципаль района Уставы нигезендә эшләнгән.

1 бүлек. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР
1 статья. Төп төшенчәләр

Әлеге Нигезләмәдә тубәндәге төп төшенчәләр кулланыла:

гавами тыңлаулар - Татарстан Республикасы Спас муниципаль районның Чөчәклө авыл жирлегендә яшәүчеләрнең хокукларын гамәлгә ашыру рәвеше (алга таба - текст буенча - Чөчәклө авыл жирлегене) жирле үзидарә органнары тарафыннан қаарларны жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча муниципаль хокукий актлар проектларын гавами фикер алышу юлы белән кабул итү процессында катнашу өчен, шулай ук федераль законнарда, әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән мәсьәләләрне карау өчен; инициатив төркем - гавами тыңлауда катнашу хокукуна ия Россия Федерациясе гражданы яисә гражданнары төркеме;

жәмәгатьчелек вәкиле - физик зат, шул исәптән юридик затлар, берләшмәләр вәкилләре, ул карала торган мәсьәлә турында гавами тыңлауларда фикер алышуда катнашу хокукуна ия. Жәмәгатьчелек вәкилләренә жирле үзидарә органнарын яисә дәүләт хакимиите органнарын тәкъдим итүче яисә алар эшчәнлегендә түләүле шартнамә нигезендә катнашучы гавами тыңлауларга чыгарылган мәсьәләләр буенча кабул итүче затлар хезмәт бурычлары аркасында кермиләр;

гавами тыңлауларда катнашучылар - жирле үзидарә органнары һәм аларның вәкилләре, жәмәгатьчелек вәкилләре, гавами тыңлаулар экспертлары;

чыгышларга хокуклы гавами тыңлауларда катнашучылар - жирле үзидарә органнары һәм аларның вәкилләре, әлеге Нигезләмәнен 6 статьясында билгеләнгән срокларда Чөчәклө авыл жирлеге советына гавами тыңлаулар мәсьәләләре буенча чыгышка үз заявкаларын биргән жәмәгатьчелек вәкилләре;

ижтимагый контроль максатларында ижтимагый әһәмиятле мәсьәләләр буенча гавами фикер алышу, шулай ук жирле үзидарә органнарының вәкаләтле затлары һәм оешмалар, мәнфәгатьләре тиешле қаарга кагыла торган гражданнар һәм ижтимагый берләшмәләр вәкилләре турында мәжбүри фикер алышуда катнашуы белән жирле үзидарә органнары қаарлары проектлары;

гавами тыңлаулар эксперты - гавами тыңлаулар мәсьәләләре буенча махсус белемнәре булган һәм бу статуста вәкаләтле орган тарафыннан билгеләнгән зат. Эксперт язмача рәвештә гавами тыңлаулар мәсьәләләре буенча рекомендацияләр һәм тәкъдимнәр тәкъдим итә һәм аларны аргументацияләү өчен фикер алышуларда катнаша.

2 статья. гавами тыңлаулар уздыруның максатлары

Халык алдында тыңлаулар тубәндәге максатларда үткәрелә:

Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Чәчәкле авыл жирлегенең жирле әһәмияттәге мәсьәләләре буенча муниципаль хокукый актлар проектлары буенча фикер алышу, алар мәжбүри рәвештә гавами тыңлауларга чыгарыла, Спас муниципаль районының Чәчәкле авыл жирлеге халкы катнашында; халықтың тыңлауларына чыгарыла торган мәсьәләләр буенча жәмәгатьчелек фикерен ачыклау һәм исәпкә алу. гавами тыңлаулар нәтижәләрен өзөрләү, үткәру һәм билгеләү эксперктарның ачыклық, хәбәрдарлық, ихтыярый булуы, бәйсезлеге принциплары нигезендә ғамәлгә ашырыла.

3 статья. Халықтың тыңлауларына чыгарыла торган сораулар.

1. Халықтың тыңлауларына тубәндәгеләр чыгарылырга тиеш:

- 1) жирлек уставы проекты, шулай ук әлеге уставка үзгәрешләр һәм ёстәмәләр кертү турында муниципаль норматив хокукый акт проекты, жирлек уставына Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, әлеге уставны әлеге норматив хокукый актларга туры китерү максатларында Россия Федерациясе субъекты конституциясе (уставы) яисә законнары нигезләмәләрен тәгәл кабатлау рәвешендә үзгәрешләр кертү очракларыннан тыш;
  - 2) жирлек бюджеты проекты һәм аның үтәлеше турында хисап;
  - 2.1) жирлекнең социаль-икътисадый үсеш стратегиясе проекты;
  - 3) «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 13 статьясы нигезендә муниципаль берәмлек халкының тавыш бирү юлы белән яисә жыеннарда белдерелгән ризалыгын алу таләп ителгән очраклардан тыш, муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору турындагы мәсьәләләр
2. Бер үк вакытта берничә мәсьәлә буенча гавами тыңлаулар уздыру рәхсәт ителә, әгәр бу һәр мәсьәлә буенча һәрьяклап фикер алышуга комачауламаса.
  3. Гавами тыңлауларны оештыру һәм үткәру, әгәр Россия Федерациясе законнары белән башкасы билгеләнмәгән булса, жирле бюджет акчалары исәбеннән финанслана.

4 статья. Гавами тыңлаулар инициаторлары

Халықтың тыңлаулары контракт нигезендә үз вәкаләтләрен ғамәлгә ашыручы жирлекнең халық, жирлек Советы, жирлек башлыгы, башкарма комитет житәкчесе инициативасы буенча үткәрелә. Халық яки жирлек Советы инициативасы буенча үткәрелә торган гавами тыңлаулар, ә жирлек башлыгы яки башкарма комитет житәкчесе инициативасы буенча контракт нигезендә үз вәкаләтләрен ғамәлгә ашыручы жирлек Советы - жирлек башлыгы тарафыннан әлеге Нигезләмә нигезендә билгеләнә.

Халық алдында тыңлаулар үткәру буенча халыкның инициативасы 18 яшькә житкән, саны кимендә 10 кеше булган гражданнар тәркеменнән чыгып карарга мөмкин.

Бүлек 2. ХАЛЫҚ ТЫҢЛАУЛАРЫН БИЛГЕЛӘҮ

5 статья. Гавами тыңлауларны билгеләү

1. Халық яки жирлек советы инициативасы белән үткәрелә торган гавами тыңлаулар жирлек Советы карары белән билгеләнә.
- Жирлек башлыгы яки башкарма комитеты житәкчесе инициативасы буенча үткәрелә торган гавами тыңлаулар контракт нигезендә үз вәкаләтләрен ғамәлгә ашыручы жирлек Советы тарафыннан билгеләнә, жирлек башлыгы итеп билгеләнә.
- Халықтың тыңлаулары Россия Федерациясе законнары белән жирле үзидарә органнары вәкаләтләренә кертелгән мәсьәләләр буенча үткәрелә.
- Халыкның гавами тыңлаулар уздыру турындагы инициативасын курсәту һәм халыкны инициативасын хуплап имзалар жыю өчен кимендә 10 кеше қуләмендә инициатив тәркем төзелә.
- 2.1. Инициатив тәркем жирлек советына тубәндәгеләрне тапшыра:

- гавами тыңлаулар мәсьәләләрен күрсәтеп, гавами тыңлаулар билгеләу турында гариза һәм аларны үткәру кирәклеген дәлилләү, инициатив төркемнең вәкаләтле вәкиле тарафыннан имзаланган, форма буенча N 1 нче күшымтасы нигезендә;
- муниципаль хокукий акт проекты (гавами тыңлауларда карау өчен ул кертелгән очракта);
- муниципаль хокукий актны кабул итү кирәклеген нигезләүне үз эченә алган аңлатма, аның максатларын һәм төп нигезләмәләрен күрсәтеп (гавами тыңлауларда карауга кертелгән очракта);
- финанс-икътисадый нигезләү (гамәлгә ашыру өстәмә матди һәм башка чыгымнар таләп итәчәк муниципаль хокукий актның гавами тыңлауларында карауга кертелгән очракта);
- гражданнар инициатив төркеме исемлеген 2 нче күшымта нигезендә;
- гражданнарның инициатив төркемен төзү турында карар кабул ителгән жыелыш беркетмәсе;

инициатив төркемнең инициатив төркем тарафыннан тапшырылган документлар исемлеген үз эченә алган вәкаләтле вәкиле тарафыннан имзаланган, кәгазыләрнең санын, шулай ук муниципаль хокукий акт проекты докладчысын күрсәтеп (муниципаль хокукий акт проектын гавами тыңлауларда карау өчен керткән очракта).

Гариза һәм беркетмәгә инициатив төркемнең рәислек итүче (инициатив төркемнең вәкаләтле вәкиле) һәм секретаре имза салырга тиеш.

2.2. Өгәр жирлек Советына әлеге статьяның 2.1 пунктчасында билгеләнгән барлық документлар бер үк вакытта тапшырылса, гариза бирелгән дип санала.

2.3. Жирлек советына гариза һәм аңа теркәлә торган документлар көргән көннән алып 30 көн эчендә инициатив төркем халық тыңлауларын уздыру инициативасын хуплаучы халыкның имзалары әлеге Нигезләмәнең З нче күшымтасы нигезендәге рәвеш буенча, Спас муниципаль районның Чәчәклө авыл жирлегендә яшәүче 18 яшькә житкән халыкның кимендә 100 имзасы жыелырга һәм тапшырылырга тиеш.

Имзалар жирлек Советына гавами тыңлаулар үткәру турындагы инициативаны күрсәту турында гариза биргән көннең иртәгесеннән жыела. Имза кәгазенә кулдан язылмыйча яисә карандаш белән белешмәләр керту рәхсәт ителми. Гражданнар турында тиешле белешмәләрдә һәм аларны имза кәгазенә керту даталарында һәм таныклау язмаларында идарәләр гражданнар һәм имзалар жыючылар тарафыннан тиешенчә килештерелергә тиеш.

2.4. Совет эш төркемен төзи һәм имзалар кәгазыләрен тапшырганнан соң 10 көн эчендә тапшырылган белешмәләрне тикшерә.

Имзалар кәгазыләрендәге имзаларны һәм белешмәләрне тикшеру нәтижәләре буенча имза гамәлгә яраксыз дип танылырга мөмкин. Әлеге Нигезләмә нигезендә аның гамәлгә яраксызлығы билгеләнмәгән булса, имза нәтижәле була.

Имзалар жыю тәртибен бозып һәм (яисә) имзалар кәгазен рәсмиләштеру буенча жыелган имзалар гамәлгә яраксыз имзалар, ягъни имзалар белән тубәндәгеләр таныла:

- 1) имзалар жыю чорыннан тыш жыелган имзалар;
- 2) Татарстан Республикасы Спас муниципаль районның Чәчәклө авыл жирлегендә яшәүче 18 яшькә житмәгән кешеләрнең имзалары;
- 3) имзалар кәгазенә үз имзасын үз кулы белән кую датасы күрсәтелмәгән гражданнар имзалары;
- 4) имзалар кәгазенә кулдан язылмыйча яисә карандаш белән кертелгән белешмәләр;
- 5) гражданнар турында аларга туры килә торган белешмәләрдә һәм имза кәгазенә керту даталарында төзәтүләр булган имзалар, әгәр бу төзәтүләр имзалар жыючылар тарафыннан махсус килештерелмәгән булса;
- 6) рәвеше әлеге Нигезләмәгә З нче күшымта таләпләренә туры килми торган имза кәгазендәге барлық имзалар.

Тикшеру нәтижәләре имзалар кәгазыләрен тикшеру беркетмәсе (4 нче күшымта) белән рәсмиләштерелә.

2.5. Имзалар көгазьләре килгән көннән соң 15 көн эчендә Советның чираттагы утырышында гавами тыңлаулар билгеләү йә гавами тыңлаулар билгеләү турында гаризаны түбәндәгә очракларда кире кагу хакында карар кабул ителә:

- 1) гавами тыңлауларга чыгарыла торган мәсьәләләр, әлеге Нигезләмәнен 3 статьясында каралган очраклардан тыш, жирле үзидарә органнары компетенциясенә керми;
- 2) тәкъдим ителгән дәрес имзалар саны халық алдында тыңлаулар уздыру турында халық инициативасын күрсәту өчен житәрлек түгел;
- 3) инициативаны күрсәту тәртибе үтәлмәгән;
- 4) муниципаль норматив хокукий акт проектын карауга тәкъдим ителә торган проект Россия Федерациясе Конституциясе, федераль конституциячел законнар, федераль законнар, башка норматив хокукий актлар нигезләмәләренә туры килми;
- 5) шундый ук сорай чыгарылган гавами тыңлаулар уздыру датасыннан бер елдан да азрак вакыт узды.

2.6. Гавами тыңлауларны билгеләү турындагы гаризаны кире кагу, баш тартуны китереп чыгарган хокук бозуларны бетерү шарты белән, гавами тыңлауларны билгеләү өчен инициатив төркем тарафыннан документлар кабат кертүгә киртә булмый.

2.7. Гавами тыңлауларны билгеләү турындагы мәсьәлә жирлек советы тарафыннан әлеге Нигезләмә нигезендә карала.

2.8. Гавами тыңлаулар билгеләү турында гариза кире кагылган очракта, жирлек Советы эш көннәрендә исәпләнә торган 5 көн эчендә инициатив төркемнен вәкаләтле вәкиленә язма рәвештә хәбәр жибәрә.

3. Жирлек Советы каарында, жирлек башлыгының гавами тыңлаулар билгеләү турындагы каарында түбәндәгеләр күрсәтелә:

- 1) гавами тыңлаулар предметы;
- 2) гавами тыңлаулар уздыру датасы, вакыты һәм урыны;
- 3) гавами тыңлауларга чыгарыла торган муниципаль хокукий акт проекты турында фикер алышуда гражданнарның тәкъдимнәрен исәпкә алу һәм катнашулары тәртибе;
- 4) гавами тыңлауларда тикшерелә торган мәсьәләләр буенча тәкъдимнәр һәм искәрмәләр көртөлөргә мөмкин булган адрес гавами тыңлауларда чыгыш хокуку белән катнашуга заявка бирергә;
- 5) жирлек Советы каары, жирлек башлыгының гавами тыңлаулар билгеләү турындагы каары урнаштырылган Спас муниципаль районның рәсми порталы (алга таба - рәсми портал) адресы;
- 6) жирлек Советы каары, жирлек башлыгының гавами тыңлаулар билгеләү турындагы каары бастырып чыгарылачак рәсми басылып чыгу чыганагы.

Жирлек Советының, жирлек башлыгының тикшерелә торган муниципаль хокукий актның күшүмтә итеп бирелгән проекти белән гавами тыңлаулар билгеләү турындагы каары (гавами тыңлауларга көртөлгән очракта) законнар һәм әлеге Нигезләмә белән билгеләнмәгән булса, гавами тыңлаулар уздыру датасына кадәр 7 көннән дә сонга калмыйча рәсми басылып чыгарга тиеш.

Гавами тыңлаулар үткәру датасы, әгәр федераль законнарда, Устав һәм әлеге Нигезләмәдә башкасы билгеләнмәгән булса, гавами тыңлаулар билгеләү турында муниципаль хокукий акт кабул ителгән көннән алып 20 көн эчендә билгеләнә.

4. Гавами тыңлаулар узган көннән алып эш көннәрендә исәпләнә торган 7 көнлек гавами тыңлаулар нәтижәләре массакүләм мәғълүмат чараларында, Спас муниципаль районның рәсми сайтында бастырып чыгарыла.

3 бүлек. ҮЗЕМЛЕКЛӘР ҺӘМ БӘЙЛӘНЕШЛӘР БУЛЫКЛАРЫ

6 статья. Гавами тыңлауларны әзерләүне оештыру

1. Гавами тыңлауларны әзерләү һәм үткәру жирлек советы тарафыннан башкарыла (алга таба - гавами тыңлауларны оештыручы).
2. Гавами тыңлауларны әзерләү һәм уздыру процессында гавами тыңлаулар оештыручы түбәндәгеләрне тәэмин итә:

- 1) жирлек Советы карарының ресми порталында, жирлек башлыгының гавами тыңлаулар билгеләү түрүндагы карары өзөрлөнү, ресми бастырып чыгару һәм урнаштыру;
  - 2) гавами тыңлауларда катнашучылар жыелышын үткәрү;
  - 3) гавами тыңлауларга чыгарылган муниципаль хокукый акт проекты буенча искәрмәләр һәм тәкъдимнәр жыю;
  - 4) гавами тыңлаулар беркетмәсен алып бару;
  - 5) гавами тыңлаулар нәтижәләре буенча бәяләмә өзөрләү һәм бастырып чыгару.
3. Гавами тыңлауларда катнашууга тубәндәгеләр чакырыла ала:
- 1) дәүләт хакимиите һәм жирле үзидарә органнары вәкилләре;
  - 2) сәяси партияләрнең һәм башка ижтимагый берләшмәләрнең региональ яисә жирле бүлекләре вәкилләре;
  - 3) эшчәнлекләре тикшерелә торган тема белән бәйле оешмалар житәкчеләре;
  - 4) галимнәр, экспертылар;
  - 5) массакүләм мәгълүмат чаралары.

Халық инициативасы буенча тыңлаулар уздырылган очракта, мәжбүри тәртиптә гражданнарның инициатив тәркеменең вәкаләтле вәкилләре чакырыла.

4. Гавами тыңлауларда катнашучылар, вакытыннан алда да, гавами тыңлаулар узган көнне дә, тикшерелә торган сорауларга кагылышлы үз тәкъдимнәрен һәм кисәтүләрен тапшырырга хокуклы.

Гавами тыңлауларда катнашучыларның барлық искәрмәләре һәм тәкъдимнәре язма рәвештә (физик затлар өчен фамилиясен, исемен, атасының исемен (булган очракта), яшәү (теркәү) урыны адресын күрсәтеп); юридик затлар өчен - тиешле документ белән расланган юридик затның вәкаләтле вәкиле түрүнда белешмәләр, юридик затның исеме һәм адресы) бирелә һәм гавами тыңлаулар беркетмәсенә күшүп бирелә.

Гавами тыңлауларда катнашучыларның шәхси мәгълүматларын эшкәрту "Шәхси мәгълүматлар түрүнда" 2006 елның 27 июлендәге 152-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән таләпләрне исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

5. Үз тәкъдимнәрен дәлилләү өчен гавами тыңлауларда катнашучылар булып язма заявкалар биргән затлар гавами тыңлаулар уздыру датасына кадәр жиде көннән дә соңга калмыйча тора.

Чыгыш хокуку белән гавами тыңлауларда катнашууга заявка биргәндә катнашучының паспортын яисә паспортын алыштыручи документын - физик затлар өчен йә юридик затның исеме һәм адресы түрүнда мәгълүматны һәм юридик зат вәкиленең вәкаләтләрен раслаучы документ юридик затлар өчен тапшыра.

Чыгыш хокуку белән гавами тыңлауларда катнашууга заявка биргән затларның шәхси мәгълүматларын эшкәрту "Шәхси мәгълүматлар түрүнда" 2006 елның 27 июлендәге 152-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән таләпләрне исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

6. Ачык тыңлауларда катнашучылар алдында чыгыш ясау хокукиннан башка барлық кызыксынучы кешеләр катнаша ала Чәчәкле totashu ноктасына кадәр уза.

7 статья. Гавами тыңлаулар уздыру тәртибе

1. Халық тыңлаулары жыелыш формасында уздырыла.
2. Халық тыңлауларында жирлек башлыгы, жирлек башлыгы, жирлек башлыгының вәкаләтле вәкиле рәис булырга мөмкин.
3. Вәкаләтле вәкил гавами тыңлаулар алып бара һәм көн тәртибендәге мәсьәләләр буенча фикер алышу тәртибен күзәтеп тора, кирәк булганды, утырышлар залыннан мәсьәләләр буенча фикер алышу тәртибен бозучыларны бетерү буенча чаралар күрергә хокуклы.
4. Халық тыңлаулары рәиснең кереш сүзе белән ачыла, ул шунда катнашучыларга фикер алышына торган мәсьәләнен асылы, гавами тыңлаулар уздыру тәртибе түрүнда хәбәр итә.
5. Беркетмәне рәсмиләштерү, кергән тәкъдимнәрне, рәис тәкъдиме буенча искәрмәләрне исәпкә алу өчен гавами тыңлаулар секретариаты сайланырга мөмкин.

6. Чыгышлар эзлеклелеге һәм вакты гавами тыңлаулар уздыру регламенты белән билгеләнә, карала торган мәсьәләнең эчтәлеген, чыгыш ясау хокуки белән гавами тыңлауларда катнашуга кергән язма гаризаларның санын һәм башка мәсьәләләрне исәпкә алып.

Председатель рөхсәте белән чыгыш ясау өчен вакыт озайтылырга мөмкин.

7. Гавами тыңлауларда катнашучылар утырыш тәмамланганнан соң чыгыш ясаучыларга председатель рөхсәте белән сораулар бирергә хокуклы.

8. Рәисенә тәшүче гавами тыңлауларда тәнәфес турында һәм аларны башка вакытта дәвам итү турында карап кабул итәргә хокуклы.

9. Гавами тыңлаулар уздырганда тәртип саклау гавами тыңлауларда катнашу өчен мәжбүри шарт булып тора. Катнашучылар гавами тыңлаулар барышына тыкшынырга, аларны туктатырга һәм аларны үткәрүгә комачауларга хокуклы түгел. Гавами тыңлауларда катнашучылар тарафыннан гавами тыңлаулар уздыру тәртибен бозу очрагында, рәис аларны залдан чыгаруны таләп итәргә хокуклы.

10. Чыгышлардан соң рәислек итүче, кирәк булганда, гавами тыңлаулар барышында әйтелгән тәкъдимнәрне, искәрмәләрне ачыклау өчен, гавами тыңлаулар секретариаты житәкчесенә сүз бирә ала.

Мәкалә 8. Ачык тыңлаулар нәтиҗәләре

1. Гавами тыңлаулар уздырганда беркетмә алып барыла. Беркетмәне төзүнен тулылыгын тәэмин итү өчен гавами тыңлаулар секретариаты тарафыннан аудиоязма алып барылышырга мөмкин. Аудиоязма алып барган очракта бу хакта беркетмәдә тамга ясала.

2. Гавами тыңлаулар барышында керә торган гавами тыңлауларда катнашучыларның барлық искәрмәләре һәм тәкъдимнәре гавами тыңлаулар секретариатына язма рәвештә (физик затлар өчен фамилиясен, исемен, атасының исемен (булган очракта), яшәү (теркәү) урыны адресын күрсәтеп); юридик затлар өчен - тиешле документта расланган юридик затның вәкаләтле вәкиле турында белешмәләр, юридик затның исемен һәм адресын күрсәтеп) тапшырыла һәм гавами тыңлаулар беркетмәсенә күшүп бирелә.

3. Ачык тыңлауларда катнашучыларның шәхси мәгълүматларын эшкәртү 2006 елның 27 июлендәге 152-ФЗ номерлы "Персональ мәгълүматлар туринда"ты Федераль закон белән билгеләнгән таләпләрне исәпкә алып башкарыла.

4. Ачык тыңлаулар беркетмәсенә рәислек итүче кул куя һәм жирлек Советы материалларында саклана.

5. Ачык тыңлауларда каралган проектка кагылышлы тәкъдимнәр һәм искәрмәләр керткән ачык тыңлаулар беркетмәссенән әлеге катнашучы тарафыннан кертелгән тәкъдимнәрне һәм искәрмәләрне үз эченә алган өзөмтә алырга хокуклы.

6. Ачык тыңлаулар уздырылган көннән алып 5 көн эчендә исәпләнә торган ачык тыңлаулар нәтиҗәләре буенча бәяләмә мәжбүри йомгаклау документы булып тора (№6 күшымта).

Ачык тыңлаулар нәтиҗәләре туринда Бәяләмәдә күрсәтелергә тиеш:

- 1) ачык тыңлаулар нәтиҗәләре туринда бәяләмә рәсмиләштерү датасы;
- 2) ачык тыңлауларда каралган проектның исеме, ачык тыңлауларда катнашучылар саны туринда белешмәләр;
- 3) ачык тыңлаулар протоколы реквизитлары, аның нигезендә ачык тыңлаулар нәтиҗәләре туринда бәяләмә әзерләнгән;
- 4) гавами тыңлауларда катнашучылар тарафыннан кертелгән тәкъдимнәрне һәм искәрмәләрне эчтәлек;
- 5) гавами тыңлауларны оештыручының гавами тыңлауларда катнашучылар тарафыннан кертелгән тәкъдимнәрне һәм искәрмәләрне исәпкә алуның максатка я rashlylygы яисә максатка я rashsyzlygы туринда дәлилләнгән рекомендацияләре, ачык тыңлаулар нәтиҗәләре буенча нәтиҗәләр.

Ачык тыңлаулар нәтижәләре буенча бәяләмә рәислек итүе тарафыннан имзалана һәм жирлек Советында саклана.

7. Ачык тыңлауларга чыгарылган муниципаль хокукий акт проектын карау гавами тыңлаулар нәтижәләре буенча беркетмә һәм бәяләмә булганды гамәлгә ашырыла.

8. Халық тыңлауларының нәтижәләре жирле үзидарә органнары өчен тәкъдим итү характерында.

**Бүлек 4. ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ СПАС МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ ЧӘЧӘКЛЕ
АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ УСТАВЫ ПРОЕКТЫ, БЮДЖЕТ УСТАВЫНА, АНЫҢ ҮТӘЛЕШЕ
ТУРЫНДАГЫ ХИСАПКА ҮЗГӘРЕШЛӘР КЕРТУ ТУРЫНДА КАРАР ПРОЕКТЫ,
МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕКНЕ ҮЗГӘРТЕП КОРУ ТУРЫНДАГЫ МӘССӘЛӘ БУЕНЧА
АЧЫК ТЫҢЛАУЛАР ОЕШТЫРУ һәм ҮТКӘРҮ ҮЗЕНЧӘЛЕКЛӘРЕ.**

9. Статья. Устав проектын ачык тыңлауларда карау үзенчәлекләр Татарстан Республикасы Спас муниципаль района Чәчәкле авыл жирлеге Уставына үзгәрешләр керту турында карар проекты.

1. Устав проекты һәм уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турында жирлек Советы карары проекты, "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федеरаль законда һәм Уставта каралган үзенчәлекләрне исәпкә алып, халық алдында тыңлауларда карала.

2. Устав проекты һәм уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турында жирлек Советы карары проекты Совет тарафыннан аны кабул итү турындагы мәсъәләне караган көнгә кадәр 30 көннән дә соңға калмыйча рәсми бастырып чыгарылырга (халыкка житкерелергә) тиеш. Бер үк вакытта күрсәтелгән проект буенча тәкъдимнәрне исәпкә алу тәртибе, гражданнарның аны тикшерүдә катнашу тәртибе, шулай ук проект буенча гавами тыңлаулар билгеләү турында Совет карары басыла.

Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турында Совет карары проекты буенча тәкъдимнәрне рәсми бастырып чыгару (халыкка житкерү), шулай ук уставка Уставны әлеге норматив хокукий актларга туры китерү максатларында Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы Конституциясе, Татарстан Республикасы законнары нигезләмәләрен төгәл яңадан күрсәту формасына үзгәрешләр кертелгән очракта, гражданнарның аның фикер алышуында катнашу тәртибе таләп ителми.

3. Устав проекты яки жирлек Советының Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турындагы карары проекты буенча ачык тыңлаулар уставта билгеләнгән срокларда, әмма күрсәтелгән проектлар басылып чыкканнан соң 7 көннән дә соңға калмыйча үткәрелә.

4. Жирлек Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турында Устав проекты яки жирлек советы карары проекты буенча ачык тыңлаулар үткәру буенча вәкаләтле орган булып жирлек советы тора.

10. Статья. Бюджет проекты буенча ачык тыңлаулар һәм аның үтәлеше турында хисап үзенчәлекләре.

1. Бюджет проекты һәм аның үтәлеше турында гавами тыңлаулар жирлек башлыгы тарафыннан билгеләнә.

2. Башкарма комитеттан жирлек бюджеты проектын алғаннан соң гавами тыңлауларга чыгарыла торган проект 5 эш көне эчендә гавами тыңлауларны оештыруучы тарафыннан бастырып чыгарыла.

3. Ачык тыңлаулар бюджет проекты басылып чыкканнан соң 7 көннән дә иртәрәк үткәрелми.

4. Гавами тыңлаулар нәтижәләре буенча бюджет проекты эшләп бетерелә һәм жирлек Советына жибәрелә.

5. Башкарма комитеттан гавами тыңлауларга чыгарыла торган бюджет үтәлеше турында хисап проектын алғаннан соң 5 эш көне эчендә гавами тыңлаулар оештыруучы тарафыннан бастырып чыгарыла.

6. гавами тыңлаулар бюджет үтәлеше турында хисап проекты басылып чыкканнан соң 7 көннән дә иртәрәк булмаган вакытта уздырыла.
7. Ачық тыңлаулар нәтижәләре буенча бюджет үтәлеше турындағы хисап проекты әшләп бетерелә һәм жирлек советына жибәрелә.
8. Ачық тыңлаулар тәкъдимнәре, ачық тыңлаулар беркетмәсе, шулай ук ачық тыңлаулар нәтижәләре буенча бәяләмә жирлек Советына бюджет проекты (аның үтәлеше турында хисап) белән бер үк вакытта жибәрелә.

11 Статья. Социаль-икътисадый үсес стратегиясе проектын ачық тыңлауларда карау үзенчәлекләре Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Чәчәкле авыл жирлеге башлыгы

Муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый үсесе стратегиясе проектларына кагылышлы мәсьәләләр "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда, "Россия Федерациясендә стратегик планлаштыру турында" 2014 елның 28 июнендәге 172-ФЗ номерлы Федераль законда каралган үзенчәлекләрне исәпкә алып, гавами тыңлауларга чыгарыла.

12 статья. Муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору турындағы мәсьәләне гавами тыңлауларда карау үзенчәлекләре

1. Муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору мәсьәләсе буенча гавами тыңлаулар әлеге Федераль законның 13 статьясындағы 5 өлешеннән тыш 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 13 статьясында каралган очракларда уздырыла.
2. Муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору турындағы мәсьәлә буенча гавами тыңлаулар уздыру буенча вәкаләтле орган - жирлек Советы.

Татарстан Республикасы Спас муниципаль
районының Чәчәклө авыл жирлегендә
гавами тыңлауларны оештыру һәм уздыру
тәртибе түрындағы нигезләмәгә
1 нче күшымта

ГАВАМИ ТЫҢЛАУЛАР БИЛГЕЛӘҮ ТУРЫНДА ГАРИЗА

_____ кеше саныннан торган инициатив төркем, исемлек китерелә, «Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы» муниципаль берәмлеге халкы инициативасы буенча ачык тыңлаулар билгеләргә тәкъдим итә, түбәндәге сораяу буенча:

Гавами тыңлаулар уздыру кирәклеген нигезләү:

Күшымта (фактта тәкъдим ителгән документлар күрсәтелә):

- 1) муниципаль хокукый акт проекты (кертелгән очракта);
- 2) аңлатма языы;
- 3) финанс-икътисадый нигезләү (гамәлгә ашыру өстәмә матди һәм башка чыгымнар таләп итәчәк муниципаль хокукый акт кертелгән очракта);
- 4) гражданнарның инициатив төркеме исемлеге;
- 5) гражданнарның инициатив төркемен төзү түрында карар кабул ителгән жыелыш беркетмәсе;
- 6) озату хаты.

Гражданнарның инициатив

төркеменең вәкаләтле вәкиле _____

(имза) (Ф.И.О.)

Татарстан Республикасы Спас муниципаль
районының Чәчәклө авыл жирлегендә
гавами тыңлауларны оештыру һәм уздыру
тәртибе түрүндагы нигезләмәгә
2 нче күшүмтә

ИСЕМЛЕК

ИНИЦИАТИВ ТӨРКЕМ ӘГЪЗАЛАРЫ

№ т/б	Фамилиясе, исеме, атасының исеме һәм туган елы (18 яштә - туу саны һәм ае)	Яшәү урыны адресы	Шәхесне таныклаучы документ, паспорт белешмәләре: серия, номер, кем тарафыннан кайчан бирелгән	Шәхси имза

Гражданнарның инициатив төркеменең вәкаләтле вәкиле

(Ф.И.О.)

(имза)

Татарстан Республикасы Спас муниципаль
районының Чәчәклө авыл жирлегендә
гавами тыңлауларны оештыру һәм уздыру
тәртибе түрүндагы нигезләмәгә
3 чең күшымта

ГАВАМИ ТЫҢЛАУЛАРНЫҢ
ИМЗА КҮЮ БИТЕ

Әлеге сорая буенча:

« _____
_____ »

Без, түбәндә кул куючылар, _____ муниципаль
берәмлеге халкы инициативасы буенча гавами тыңлаулар үткәрүне хуплыйбыз, әлеге
сорая буенча:

« _____
_____ »

№ т/б	Фамилия, исем, атасының исеме	18 яшендә булса, туган елы (өстәмә рәвештә туган көне һәм ае)	Яшәү урыны адресы	Паспортының яисә граждан паспортын алмаштыручи документының сериясе һәм номеры	Шәхси имза

Имза кую битен таныклыйм: _____

_____

(имза жыйган затның фамилиясе, исеме, атасының исеме, паспортының яисә
граждан паспортын алмаштыручи документының сериясе, номеры һәм бирү датасы,
аны биргән органның исеме яисә коды, имзалар жыйган затның яшәү урыны адресы,
аның имzasы һәм аны кертү датасы күрсәтелеп).

Гражданнарың инициатив төркеменең вәкаләтле вәкиле

_____ (имза)

_____ (Ф.И.О.)

Татарстан Республикасы Спас муниципаль
районының Чәчәклө авыл жирлегендә
гавами тыңлауларны оештыру һәм уздыру
тәртибе турындағы нигезләмәгә

4 нче күшымта

ГАВАМИ ТЫҢЛАУЛАРНЫҢ ИМЗА КҮЮ БИТЛӘРЕН ТИКШЕРҮ ТУРЫНДА
БЕРКЕТМӘ

Әлеге сораяу

буенча: «

».

Татарстан Республикасы Спас муниципаль районның _____ авыл жирлегендә тәкъдим ителгән, халық алдында тыңлаулар үткәрү инициативасын хуплаучы гражданнарның имзалары саны _____.

Сайлаучыларның имзалары тикшерелде _____, алар арасыннан танылды:

гамәлдә түгелләре _____ түбәндәге сәбәпле:

_____;
_____.

Гамәлдә булмаган имзалар саны - _____.

Татарстан Республикасы Спас муниципаль районның _____ авыл жирлегендә тәкъдим ителгән, фактта тәкъдим ителгән имзалар санының гомуми күләме тәшкил итә. _____.

Эшче төркем житәкчесе _____ (имза) _____ (Ф.И.О.)

Эшче төркем әгъзалары _____ (имза) _____ (Ф.И.О.)
_____ (имза) _____ (Ф.И.О.)

(дата, вакыт)

Гражданнарның инициатив төркеменең вәкаләтле вәкиле _____
_____ (имза) _____ (Ф.И.О.)

Гражданнарның инициатив төркеме секретаре _____
_____ (имза) _____ (Ф.И.О.)

Татарстан Республикасы Спас муниципаль
районының Чәчәклө авыл жирлегендә
гавами тыңлауларны оештыру һәм уздыру
тәртибе турындағы нигезләмәгә
5 нче күшымта

ГАВАМИ ТЫҢЛАУЛАР БЕРКЕТМӘСЕ

«_____» 20__ ел № _____
_____ ел..

Әлеге инициатива буенча гавами тыңлаулар:

билгеләнгәннәр

№ _____

(муниципаль хокукий акт)

(муниципаль хокукий акт атамасы)

Басылган (халыкка игълан ителгән): _____

үткәрелгәннәр _____

әлеге адрес буенча: _____.

(үткәрү датасы)

Оештыру комитеты: _____

Гавами тыңлауларда булдылар:

Рәислек итүче:

Секретарь: _____

Экспертлар:

Гавами тыңлауларда катнашучылар: (теркәлгән катнашучыларның саны)

Гавами тыңлауларда чыгыш ясаучы катнашучылар:

(Ф.И.О.)

Тыңладылар:

1. _____

(Ф.И.О.)

2. _____

(Ф.И.О.)

3. _____

(Ф.И.О.)

Телдән һәм язма рәвештә кертелгән кинәшләр һәм тәкъдимнәр саны _____, шул исәптән:

№ т/б	Тәкъдимнәр һәм кинәшләр	Мәрәжәгать итүче

Гавами тыңлауларда рәислек итүче _____
(имза) (Ф.И.О.)

Гавами тыңлаулар секретаре _____
(имза) (Ф.И.О.)

Татарстан Республикасы Спас муниципаль
районының Чәчәклө авыл жирлегендә
гавами тыңлауларны оештыру һәм уздыру
тәртибе турындағы нигезләмәгә
6 нче күшымта

ГАВАМИ ТЫҢЛАУЛАР НӘТИЖӘСЕ ТУРЫНДА БӘЯЛӘМӘ

«___» 20 ___ ел.

инициативасы буенча гавами тыңлаулар

(муниципаль хокукый акт)

номерлы _____

(муниципаль хокукый актның исеме)

тарафыннан басылган (игълан ителгән) һәм
үткәрелгән

адресы буенча

(үткәрү датасы)

Гавами тыңлауларга чыгарыла торған сорау

(сораулар) _____ гавами тыңлаулар үткәрү

инициаторы _____

(гавами тыңлаулар уздыру датасы, вакыты һәм урыны)

Халық алдында тыңлаулар уздырган оештыру комитеты

Гавами тыңлауларда катнашучылар, шул исәптән чыгышка хокук алган кешеләр
турында мәгълүмат _____

Жирле әһәмияттәге мәсьәләне (сорауларны) хәл итү буенча гавами тыңлауларга
чыгарылган искәрмәләр һәм тәкъдимнәрнең бердәм исемлеге:

Фикер алышуга чыгарылган мәсьәләләр		Экспертларның һәм катнашучыларның тәкъдимнәре		Тәкъдимнәр көртөлде) хупланды)	Искәрмә
№ т/б	сорауның формулировкасы яисә проектның исеме	№ т/б	тәкъдим тексты	катнашучы экспертның Ф.И.Атасының исеме.)	
1		1.1			
		1.2			
2		2.1			
3		3.1			
		3.2			
		3.3			

Жирле әһәмияттәге мәсьәләне хәл итүнең йомгаклау варианты:

Халық тыңлауларында катнашучыларның тавыш бирү нәтижәләре:

әйе _____ (кеше)

юк _____ (кеше)

тавыш бирмәде _____ (кеше)

Оештыру комитеты рәисе _____

Оештыру комитеты секретаре _____